

PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI
IMHALLEF
ONOR. CHRISTIAN FALZON SCERRI

Seduta ta' nhar it-Tnejn, 8 ta' Novembru, 2021

Rikors Maħluf Nru: 915/2021

MICHAEL DEBONO

VS.

NOEL LANZON

Il-Qorti:

1. Din hija sentenza finali dwar żewġ talbiet mressqa minn Michael Debono kontra Noel Lanzon;

Dahla

2. **B'rikors maħluf imressaq fil-15 ta' Settembru, 2021**, l-attur fisser li b'kitba privata tad-19 ta' Jannar, 2019, il-konvenut Noel Lanzon kien iddikjara ruħu bħala midjun tiegħu fl-ammont ta' €19,000, b'imgħax ta' 8% sakemm isir il-ħlas kollu. Minkejja li Noel Lanzon ġie mitlub jagħti dawn il-flus, huwa baqa' ma ħallashomx;

3. Għalhekk billi skont l-attur is-somma ta' €19,000 hija ċerta, likwida u dovuta u billi dejjem fil-fehma tal-attur, l-imsemmi Noel Lanzon m'għandux eċċezzjonijiet xi jressaq kontra din it-talba għall-ħlas, huwa talab lil din il-qorti li:

«Tipproċedi għas-sentenza skont it-talbiet attriċi bid-dispensa tas-smiegħ tal-kawża ai termini ta' l-Artikolu 167 ta' Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta;

Tikkundanna lill-konvenut iħallas lir-rikorrent l-ammont ta' dsatax-il elf ewro (€19,000);

Bl-ispejjeż kollha, inkluż dawk tal-mandat li qiegħed jiġi preżentat kontestwalment u bl-imgħax ta' tmienja fil-mija mid-dsatax (19) ta' Jannar 2019 sad-data tal-ħlas effettiv kontra l-konvenut li minn issa huwa inġunt għas-subizzjoni.»

4. B'**digriet kamerali mogħti fl-14 ta' Ottubru, 2021**, il-qorti ordnat in-notifika ta' dan ir-rikors maħluf lil Noel Lanzon u tagħtu l-jedd li jekk irid iressaq nota fir-registru tal-qorti jew fl-udjenza, sabiex biha jattakka l-proċedimenti magħmula mill-attur, bħala mhux regolari jew li ma jgħoddux għall-każ, u dan hekk kif jinsab imfisser fl-**artikolu 170(1) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**. Fl-istess digriet il-qorti wissiet lill-imħarrek li jekk huwa ma jidhirx għas-smiegħ, il-qorti kienet sejra tiddeċiedi minnufih il-kawża billi tilqa' t-talbiet tal-attur, skont l-**artikolu 170 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**;
5. Għad li Noel Lanzon ġiet notifikat fid-19 ta' Ottubru, 2021 (ara paġna 6 tal-atti), huwa għażel li ma jressaq l-ebda nota skont l-**artikolu 170(1) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** biex jikkontesta s-siwi ta' dawn il-proċeduri;
6. Hekk ukoll, l-imsemmi Noel Lanzon għażel li ma jidhirx għas-smiegħ tallum biex jgħarraf lill-qorti jekk huwa għandux xi eċċezzjonijiet validi xi jressaq biex jikkontesta għat-talba għall-ħlas impressqa mill-attur;

Fatti

7. B'kitba privata magħmula bejn il-partijiet fid-19 ta' Jannar, 2019 quddiem l-avukat Johnaton Abela (ara paġna 3 tal-atti), Noel Lanzon stqarr lilu nnifsu bħala debitur ta' Michael Debono fl-ammont ta' €19,000;
8. Fl-istess kitba, il-partijiet qablu li fuq dan l-ammont kellu jithallas ukoll l-imghax bi tmienja fil-mija mid-data tad-19 ta' Jannar 2019 sad-data tal-ħlas effettiv;

Konsiderazzjonijiet

9. M'hemmx għalfejn illi ngħidu li l-proċeduri sommarji (aktar magħrufa bħala l-proċeduri bil-giljottina) imsemmijin fl-**artikolu 167 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** huma minnhom infushom ta' natura eċċezzjonali għaliex dawn jitbiegħdu mill-prinċipju ġenerali tal-liġi li jrid li kawża għandha tinqata' wara li l-qorti tieħu qies tal-provi u tas-sottomissjonijiet tal-partijiet fil-kawża;
10. Kemm hu hekk, fil-proċeduri bil-giljottina l-attur jitlob lill-qorti sabiex hija tgħaddi għas-sentenza tagħha fuq dak li jiġi mressaq lilha mill-istess attur u dan mingħajr il-possibilità ta' kontroll min-naħa tal-parti mħarrka. Għalhekk kif ingħad f'**Emmanuel Bonello v. I.T. Properties Limited** deċiża mill-Qorti tal-Appell fit-12 ta' Diċembru, 2005,

«F'dawn iċ-ċirkostanzi l-Qorti tkun mgħobbija b'responsabbiltà akbar billi, mingħajr l-intervent tal-kontro parti, hu mistenni minnha li tilqa' t-talba kif proposta»;

11. Il-liġi tagħti żewġ rimedji lill-imħarrek biex iwaqqaf il-proċeduri sommarji: (i) billi jqajjem permezz ta' nota li għandha tiġi pprezentata fir-registru jew fl-udjenza, li l-proċedura bil-giljottina mressqa mill-attur, *«mhix regolari jew ma tgħoddx għall-kawża»*; jew (ii) billi jgħib prova *prima facie* li hu għandu eċċezzjonijiet tajba x'jagħti

- jew kontro-talba valida xi jressaq fil-mertu (ara **Carmel Cortis vs. Paul Fenech**, Appell Superjuri tal-11 ta' Mejju, 2015);
12. Il-konvenut huwa ħieles li jinqeda biż-żewġ rimedji flimkien biex il-proċeduri ma jibqgħux bil-giljottina;
 13. Jekk issir nota li l-proċedura mressqa mill-attur «*mhix regolari jew ma tgħoddx għall-każ*» u din tiġi milqugħa mill-qorti, allura m'hemmx għalfejn li dik il-qorti tidhol fil-kwistjoni ta' jekk *prima facie* jidhirx li l-konvenut għandu eċċezzjonijiet tajba x'jagħti jew kontro-talba valida xi jressaq fil-mertu, għax f'dak il-każ il-qorti għandha mill-ewwel tawtorizza lill-konvenut biex jippreżenta l-eċċezzjonijiet tiegħu, kif provdut fl-**artikolu 170(2) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** (ara *inter alia Wings Couriers Ltd v. L-Avukat Dottor Leslie Cuschieri et nomine*, Appell Superjuri tas-16 ta' Frar, 2014);
 14. Fil-każ tagħna, skont rifertra misjuba f'paġna 6 tal-atti, Noel Lanzon ġie notifikat bir-rikors maħluf fid-19 ta' Ottubru, 2021;
 15. Minn meta twettqet in-notifika, Noel Lanzon la ressaq nota biex jattakka r-regolarità tal-proċedura li jrid juża' l-attur biex tinqata' din il-kawża; wisq anqas ma deher fis-smiġħ tat-8 ta' Novembru, 2021 biex jipprova jikkonvinci lill-qorti illi huwa għandu difiża tajba biex ixxejjen it-talbiet attriċi;
 16. F'ċirkostanzi bħal dawn, fin-nuqqas ta' kontestazzjoni min-naħa tal-konvenut, din il-qorti m'għandhiex triq oħra ħlief li tissokta billi tilqa' t-talbiet tal-attur, hekk kif jgħid u jrid l-**artikolu 170 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**;

Deċiżjoni

Għaldaqstant għar-raġunijiet fuq imsemmija din il-qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi din il-kawża billi:

- i. **Tilqa'** l-ewwel talba tal-attur biex tipproċedi għas-sentenza mingħajr smiġh skont l-artikoli 167 *et sequitur* tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta; u
- ii. **Tilqa'** t-tieni talba tal-attur u b'hekk tikkundanna lil Noel Lanzon iħallas lil Michael Debono, is-somma ta' €19,000 bl-imgħax bit-8% mid-19 ta' Jannar, 2019 sad-data tal-ħlas effettiv;

Tordna wkoll li l-ispejjeż kollha marbuta ma' dawn il-proċeduri, magħdud magħhom l-ispejjeż tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju, għandhom jitħallsu kollha kemm huma minn Noel Lanzon.

Christian Falzon Scerri
Imħallef

Mary Josephine Musu
Deputat Registratur